

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	ENEA Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 1 z 10

Sekcja 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator substancji: Siarczan wapnia – $\text{CaSO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$ - *Gips syntetyczny*

REACH numer 01-2119444918-26-0036

WE numer 231-900-3

CAS numer 7778-18-9

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny, oraz zastosowania odradzane

1.2.1. Istotne zidentyfikowane zastosowania

Substancja przewidziana jest do zastosowania przemysłowego, głównie w cementowniach, budownictwie i górnictwie. W przemyśle cementowym – do produkcji cementu.

W budownictwie – do produkcji płyt ściennych, tynków, klejów, spoiw, suchych mieszanek, cegieł, pianobetonów. W górnictwie – do wytwarzania zapraw do zubożeni odpadów kopalnianych, oraz przy robotach niwelacyjnych. Jako dodatek do podłoża w pieczarkarniach, do produkcji nawozów mineralnych.

1.2.2. Zastosowania, które są odradzane

Brak.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna

Zawada 26

28-230 Połaniec

tel. +48 15 865 67 01, fax. +48 15 865 66 88, e-mail: elektrownia@enea-polaniec.pl

Wydział udzielający informacji: Zespół ds. Ochrony Środowiska tel. +48 15 865 65 24; +48 602828190

1.4. Numer telefonu alarmowego

Instytut Medycyny Pracy w Łodzi: +48 42 657 99 00, 42 631 47 67

Sekcja 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

2.1.1. Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP)

Substancja nie jest klasyfikowana jako niebezpieczna.

2.2. Elementy oznakowania

2.2.1. Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Substancja nie wymaga oznakowania.

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 2 z 10

2.3. Inne zagrożenia

Brak specjalnie zauważalnych zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska.

Substancja nie spełnia kryteriów PBT i vPvB określonych w załączniku VIII .

Podczas rozdrabniania, prac załadunkowych/wyładunkowych mogą być generowane duże ilości pyłu.

Sekcja 3: Skład/ informacja o składnikach

3.1. Substancje

Skład chemiczny - analiza termogravimetryczna

Nazwa chemiczna	Numer CAS	Numer WE	% wagowy	Klasyfikacja	
				67/548/EWG	WE 1272/2008 (CLP)
Dwuwodny siarczan wapnia CaSO ₄ x2H ₂ O (gips)- zawartość przy braku wilgoci	7778-18-9	231-900-3	98,84	Nie sklasyfikowany	Nie sklasyfikowany
Węglan wapnia CaCO ₃ – zawartość przy braku wilgoci	471-34-1	207-439-9	0,40		
Wilgotność	-	-	ok. 10		

Głównym składnikiem produktów odsiarczania spalin jest gips – zawartość CaSO₄x2H₂O >98% suchej masy.

Analiza mineralogiczna substancji przeprowadzona metodą rentgenowskiej dyfrakcji proszkowej (XRD), wykazała oprócz bardzo wysokiej zawartości gipsu (CaSO₄x2H₂O), nieznaczne ilości zanieczyszczeń mineralnych w postaci kalcytu (CaCO₃) i kwarcu (SiO₂) – zawartość po ok. 1% .

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 3 z 10

Sekcja 4: Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Podczas normalnego użytkowania substancji nie oczekuje się niekorzystnych skutków. Jeżeli jednak pojawią się jakiegokolwiek skutki, zastosowanie znajdują przedstawione poniżej zalecenia.

W przypadku wdychania:

W przypadku, gdy dojdzie do wdychania dużych ilości pyłu, należy wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, a przy wystąpieniu podrażnienia (kaszel, kichanie, utrudnione oddychanie) – zapewnić pomoc lekarską.

W przypadku kontaktu ze skórą:

Zanieczyszczoną skórę przemyć wodą. W przypadku wystąpienia podrażnienia należy skontaktować się z lekarzem.

W przypadku kontaktu z oczami:

Płukać oczy dużą ilością wody przy szeroko odchylnych powiekach. W razie konieczności zapewnić pomoc lekarza okulisty.

W przypadku połknięcia:

Podać do picia dużą ilość wody. W razie potrzeby zapewnić pomoc medyczną.

Uwagi dla lekarza:

Gips (główny składnik substancji) jest solą neutralną dla skóry. Reakcje alergiczne nie są znane.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy, oraz skutki narażenia

Brak informacji na ten temat.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Nie ma zastosowania.

Sekcja 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

Substancja niepalna. Stosować środki gaśnicze właściwe do otaczających materiałów.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Brak.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Nie jest wymagany specjalistyczny sprzęt przeciwpożarowy.

Sekcja 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Dla osób udzielających pomocy, oraz osób nie należących do personelu udzielającego pomocy: wentylować obszar, w którym nastąpiło rozsypanie substancji, ograniczyć generowanie pyłów poprzez zabezpieczenie przykryciem, nosić sprzęt ochrony osobistej (okulary, maski przeciwpyłowe, rękawice).

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Specjalne środki nie są konieczne. W celu uniknięcia niepotrzebnego ryzyka zapylenia, zabezpieczyć

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 4 z 10

przykryciem. Nie dopuszczać do przedostania się substancji do cieków wodnych i systemu wodno-kanalizacyjnego.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Zabezpieczyć przykryciem, aby ograniczyć pylenie, zebrać do zamykanych pojemników w celu rekultywacji, lub usunięcia jako odpad.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Usuwać zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w sekcji 13.

Sekcja 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami, oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Brak specjalnych wymagań przy normalnym użytkowaniu. Unikać wzniesienia pyłów, unikać wdychania substancji, oraz bezpośredniego kontaktu ze skórą i oczami. Stosować środki ochrony indywidualnej. Podczas stosowania substancji nie jeść, nie pić i nie palić. Przed wkroczeniem do obszarów, w których spożywane są posiłki – usunąć zanieczyszczoną odzież, oraz wyposażenie ochronne. Przestrzegać zasad higieny osobistej.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Magazynowanie: przechowywać w silosach, chronić przed działaniem opadów atmosferycznych, wyfukiwaniem, rozpylaniem. Pomieszczenia magazynowe powinny być suche i zaopatrzone w odpowiednią wentylację. W przypadku braku możliwości magazynowania produktu w zbiornikach magazynowych, magazynować na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne np. w formie przemy. Ograniczać do minimum powstawanie pyłu. Substancja nie wykazuje właściwości palnych i nie są wymagane specjalne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego i przeciwwybuchowego.

7.3. Szczególne zastosowania końcowe

Brak.

Sekcja 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

8.1.1. Granice wystawienia na oddziaływanie w warunkach zawodowych

Wymagania krajów UE dotyczące maksymalnej zawartości pyłów w środowisku pracy wynoszą 3 – 10 mg/kg. Wymagania krajowe:

Pyły zawierające wolną (krystaliczną) krzemionkę powyżej 50 %

- Frakcja wdychalna - NDS = 2 mg/m³
- Frakcja respirabilna - NDS = 0,3 mg/m³

Pyły zawierające wolną (krystaliczną) krzemionkę od 2 do 50 %

- Frakcja wdychalna - NDS = 4 mg/m³
- Frakcja respirabilna - NDS = 1 mg/m³

Pyły zawierające wolną (krystaliczną) krzemionkę poniżej 2%

- Frakcja wdychalna - NDS = 10 mg/m³

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06.06.2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, (Dz.U. 2014 r., poz. 817).

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 5 z 10

8.1.2. Procedura monitorowania narażenia na oddziaływanie

Zawartość składników niebezpiecznych w powietrzu i metodyka pomiarów prowadzone są zgodnie z:

- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. nr33, poz. 166).
- PN-89/Z-01001/06 – „Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy”.
- PN-Z-04008-7 – „Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek z powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników”.
- PN-91/Z-04030/05 – „Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości pyłu. Oznaczenie pyłu całkowitego na stanowiskach pracy metodą filtracyjno- wagową”.
- PN-91/Z-04018/04 – „Oznaczanie wolnej krystalicznej krzemionki ”.
- PN EN-689:2002 – „Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategią pomiarowa”.

8.1.3. Dodatkowe granice wystawienia na oddziaływanie w warunkach stosowania (dotyczy głównego składnika)

Droga ekspozycji	Forma ekspozycji	DNEL (pracownicy)
Wdychanie	Ostre skutki systematyczne	5082 mg/m ³
	Długotrwałe skutki systematyczne	21.17 mg/m ³

Droga ekspozycji	Forma ekspozycji	DNEL (populacja ogólna)
Wdychanie	Ostre skutki systematyczne	3811 mg/m ³
	Długotrwałe skutki systematyczne	5.29 mg/m ³
Doustnie	Ostre skutki systematyczne	11.4 mg/kg wb/dzień
	Długotrwałe skutki systematyczne	1.52 mg/kg wb/dzień

PNEC	Uwagi
Środowisko wodne	Nie jest ostro toksyczny dla ryb, bezkręgowców, alg oraz mikroorganizmów, w koncentracjach testowanych w badaniach. Ostra toksyczność siarczanu wapnia dla ryb, bezkręgowców, alg oraz mikroorganizmów jest na ogół większa, aniżeli najwyższe testowane koncentracje i jest ona większa aniżeli maksymalna rozpuszczalność siarczanu wapnia w wodzie.
Osad	Nie ma zastosowania z powodu powszechnego charakteru jonów wapnia oraz siarczanów w środowisku
Gleba	Nie ma zastosowania z powodu powszechnego charakteru jonów wapnia oraz siarczanów w środowisku
STP	100 mg/l

8.2. Kontrola narażenia

8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli

Dla zamkniętych cykli – należy zadbać o odpylenie instalacji.

Dla częściowo zamkniętych i otwartych cykli – należy zadbać o odpowiednią wentylację i zwilżanie substancji.

8.2.2. Środki ochrony indywidualnej

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 6 z 10

Ochrona dróg oddechowych – przy dużym zapyleniu stosować maski przeciwpyłowe.

Ochrona oczu – stosować okulary ochronne z bocznymi osłonami.

Ochrona rąk i skóry – stosować ubrania i rękawice ochronne.

Unikać wzniesienia pyłów, unikać wdychania substancji, oraz bezpośredniego kontaktu ze skórą i oczami. Podczas stosowania substancji nie jeść, nie pić i nie palić. Zanieczyszczoną odzież, oraz wyposażenie ochronne wyczyścić przed ponownym użyciem. Przestrzegać zasad higieny osobistej.

8.2.3. Kontrola narażenia środowiska

Kontrola narażenia środowiska w odniesieniu do emisji substancji do powietrza powinna być zgodna z dostępnymi technologiami i regulacjami dla emisji pyłów.

Sekcja 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd: szary, biało-szary, lub biało-beżowy proszek

Zapach: bez zapachu

Próg zapachu: nie ma zastosowania

pH: w stanie dostawy nie ma zastosowania, w roztworze wodnym około 7

Temperatura topnienia/krzepnięcia: nie ma zastosowania

Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia: nie ma zastosowania

Temperatura zapłonu: nie ma zastosowania

Szybkość parowania: nie ma zastosowania

Palność (ciała stałego, gazu): substancja nie palna

Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości: nie ma zastosowania

Prężność par: nie ma zastosowania

Gęstość par: nie ma zastosowania

Gęstość względna: około 2230 kg/m³

Rozpuszczalność: głównego składnika (gipsu) - 2,4 g/l w temp. 20°C

Współczynnik podziału n-oktanol/woda: nie ma zastosowania (substancja nieorganiczna)

Temperatura samozapłonu: nie ma zastosowania

Temperatura rozkładu: głównego składnika (CaSO₄x2H₂O) na:

- CaSO₄x 1/2H₂O i H₂O - około 140°C
- CaSO₄ i H₂O - około 700°C
- CaO i SO₃ - około 1000°C

r) **Lepkość:** nie ma zastosowania

s) **Właściwości wybuchowe:** nie ma własności wybuchowych

t) **Właściwości utleniające:** nie ma własności utleniających

9.2. Inne informacje

- **Gęstość nasypowa (stan luźny):** około 1160 kg/m³
- **Gęstość nasypowa (stan utrzęsiony):** około 1340 kg/m³
- **Wilgotność:** około 10 %

Sekcja 10: Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

Substancja nie wykazuje reaktywności w warunkach normalnego użytkowania i magazynowania.

10.2. Stabilność chemiczna

Substancja stabilna w normalnych warunkach użytkowania i magazynowania.

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 7 z 10

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Nie są znane niebezpieczne reakcje z udziałem substancji.

10.4. Warunki, których należy unikać

Brak wskazań.

10.5. Materiały niezgodne

Nie są znane.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Trójtlenek siarki (SO₃) i tlenek wapnia (CaO) - mogą wystąpić dopiero przy temperaturze powyżej 1000°C

Sekcja 11: Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

- a) **Toksyczność ostra** (jama ustna, drogi oddechowe, skóra) – brak toksyczności
- b) **Działania żrące/drażniące na skórę** – brak podrażnienia
- c) **Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy** – brak urazu/podrażnienia
- d) **Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę** – brak uczulenia
- e) **Działanie mutagenne na komórki rozrodcze** – brak mutagenności
- f) **Rakotwórczość** – brak zagrożenia
- g) **Szkodliwe działania na rozrodczość** – brak zagrożenia
- h) **Działania toksyczne na narządy docelowe** (narażenie jednorazowe) – brak toksyczności
- i) **Działania toksyczne na narządy docelowe** (narażenie powtarzane) – brak toksyczności
- j) **Zagrożenie spowodowane aspiracją** – brak zagrożenia

Substancja nie jest sklasyfikowana jako niebezpieczna. Bardziej szczegółowe informacje n/t toksyczności znajdują się w raporcie bezpieczeństwa chemicznego (CSR).

Sekcja 12: Informacje ekologiczne

12.1. Toksyczność

Substancja nie jest niebezpieczna dla środowiska. Brak danych progowych dotyczących toksyczności dla środowiska wodnego, mikro i makroorganizmów glebowych, oraz innych organizmów istotnych dla środowiska.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Substancja ma charakter nieorganiczny, jest trwała i nie ulega biodegradacji w środowisku. Minimalna rozpuszczalność głównego składnika (gipsu) w wodzie implikuje, wskutek hydrolizy, możliwość wzrostu stężenia jonów wapniowych i siarczanowych w roztworach wodnych.

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Nie występuje. Substancja o charakterze nieorganicznym, trudno rozpuszczalna w wodzie – brak wskazań na możliwość bioakumulacji, która jest charakterystyczna jedynie dla substancji organicznych.

12.4. Mobilność w glebie

Brak danych. Gips jest naturalnym składnikiem występującym w glebach.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 8 z 10

Substancja nie spełnia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem VIII.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Zgodnie z kryteriami klasyfikacji CLP substancja nie jest oznaczona jako niebezpieczna dla środowiska. Na podstawie istniejących danych na temat możliwości jej eliminacji/degradacji, oraz bioakumulacji można stwierdzić, że jej potencjalny, długotrwały negatywny wpływ na środowisko nie jest prawdopodobny.

Sekcja 13: Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

W przypadku rozsypania - zebrać substancję na sucho. Część zanieczyszczoną i nie nadającą się do ponownego wykorzystania przetransportować na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Postępowanie z opakowaniami – nie dotyczy.

Kod identyfikacji odpadu (zgodny z EWC)– 10 01 05 - stałe odpady z wapienych metod odsiarczania gazów odlotowych.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013.21) z późniejszymi zmianami .
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 2014 , poz. 1923).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015r. w dopuszczaniu odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. 2015 poz.1277).

Sekcja 14: Informacje dotyczące transportu

Gips syntetyczny nie jest objęty międzynarodowymi regulacjami dotyczącymi transportu towarów niebezpiecznych (ADR/RID, IMDG, IATA). Nie stwarza zagrożenia w czasie transportu, nie jest wymagane żadne oznakowanie nalepkami i tablicami ostrzegawczymi. Należy stosować środki transportu zabezpieczające przed pyleniem wtórnym.

14.1. Numer UN (numer ONZ)

Nie dotyczy.

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN

Nie dotyczy.

14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

Nie dotyczy.

14.4. Grupa pakowania

Nie dotyczy.

14.5. Zagrożenie dla środowiska

Nie dotyczy.

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Nie dotyczy.

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 9 z 10

Nie dotyczy.

Sekcja 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Zgodnie z regulacją Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin - gips syntetyczny nie jest klasyfikowany jako substancja niebezpieczna i nie podlega obowiązkowi oznakowania.

Nie figuruje również w krajowym wykazie substancji niebezpiecznych.

Wspólnotowe i krajowe akty prawne i normatywne mające zastosowanie przy opracowaniu karty charakterystyki substancji:

- Rozporządzenie Komisji UE 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH,
- Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. (CLP) – Dz. U. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1-1355 z póź. zm.,
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach tekst jednolity (Dz. U. 2015 poz. 1203),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2011 nr 33, poz. 166),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz.2173,2005),
- Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. 2013, poz. 21 z póź. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2014 poz. 1923),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 , poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków jakie należy spełniać przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U.2014, poz.1800),
- Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych, oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. nr 136, poz.964),
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy (Dz. U. 2014 poz.817),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. 2015.1277).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (Dz. U. 2015, poz. 208).

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Dokonano oceny bezpieczeństwa chemicznego.

KARTA CHARAKTERYSTYKI zgodna z Rozporządzeniem UE 2015/830 zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 REACH	ENEA Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna
Siarczan wapnia (gips syntetyczny)	
Data aktualizacja: 14.04.2017 r. Nr wersji: VIII Nr aktualizacji: VII	Strona 10 z 10

Sekcja 16: Inne informacje

Skróty i akronimy:

- ADR/RID** European Agreements on the transport of Dangerous goods by Road/Railway (Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego/kolejowego towarów niebezpiecznych)
- CAS** Chemical Abstracts Service (numer CAS)
- CLP** Classification, labelling and packaging (Rozporządzenie (WE) Nr 1272/2008)
- DNEL** Poziom narażenia nie powodujący niekorzystnych skutków dla zdrowia
- ECHA** European Chemicals Agency (Europejska Agencja Chemikaliów)
- EWC** European Waste catalogue (Europejska lista odpadów)
- EWG** Europejska Wspólnota Gospodarcza
- GHS** Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania
- IATA** International Air Transport Association (Międzynarodowe Stowarzyszenie Transportu Lotniczego)
- IMDG** International agreement on the Maritime transport of Dangerous Goods (Międzynarodowy kodeks morski przewozu towarów niebezpiecznych)
- NDS** Najwyższe dopuszczalne stężenie
- PBT** Substancje trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji, toksyczne
- PNEC** Przewidywane stężenie nie powodujące niekorzystnych skutków dla środowiska
- REACH** Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (Rejestracja, Ocena, Udzielanie Zezwoleń i Stosownych Ograniczeń w zakresie Chemikaliów)
- vPvB** Substancje bardzo trwałe, wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji
- WE** (numer) przypisany substancji chemicznej w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS) lub w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych (ELINCS), lub w wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji „No-longer polymers” (NLP)
- XRD** Rentgenowska dyfrakcja proszkowa (metoda analizy)

Karta charakterystyki została zaktualizowana na podstawie przepisów krajowych i unijnych obowiązujących w chwili sporządzania karty oraz posiadanej wiedzy dotyczącej badań substancji. Badania gipsu syntetycznego wykonane zostały przez Laboratorium Geologii Stosowanej i Mineralogii Katolickiego Uniwersytetu w Leuven w Belgii – raport nr 521381 z dnia 27.07.2010 r. Karta ta opisuje substancję pod względem wymagań bezpiecznego stosowania i nie może być traktowana jako zobowiązujące gwarancje określonych właściwości – nie jest świadectwem jakości produktu. Osoby mające kontakt z produktem należy przeszkolić z zakresu właściwości fizykochemicznych substancji oraz wynikających z nich zagrożeń.

Kartę opracował ECO- RAPORT dla potrzeb Elektrowni w Połańcu - Enea Połaniec S.A